

Færdselsstyrelsen
Tilsynsafdelingen

Synsvirksomhederne
Færdselsstyrelsens ledelse

Dato: 25. august 2009
J. nr.: FS400-000007

Arbejdsgruppen for synsvirksomheder

Indstilling til differentiering og offentliggørelse af tilsynsresultater

På dialogmødet mellem Færdselsstyrelsen og synsbranchen den 19. januar 2009 blev det besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, der fik til opgave at vurdere behovet for ændring og offentliggørelse af tilsynsresultater.

Ved et kommissorium af 23. april 2009 fik arbejdsgruppen fire opgaver:

1. Vurdere mulighederne for differentiering af tilsynsresultatet ”C, ikke tilfredsstillende” i afhængighed af det konkrete forhold.
2. Vurdere fordele og ulemper ved en offentliggørelse af tilsynsresultater på internettet og krav om ophængning af det seneste resultat i virksomheden.
3. Fremlægge forslag til en forenkling af bestemmelserne om gennemførelse af syn i Vejledning om syn af køretøjer, afsnit 14.
4. Vurdere behovet for og omfanget af ændringer i lovgivningen på området i lyset af erfaringerne til dato.

Arbejdsgruppen består af repræsentanter for synsvirksomhedernes organisationer, de landsdækkende virksomheder og Færdselsstyrelsen. Kommissoriets opgaver blev drøftet på arbejdsgruppens første møde den 28. maj 2009. Kommissoriets opgaver er delt i to grupper, således at pkt. 1 og 2 behandles først, med en frist for et resultat af gruppens arbejde med indstilling til dialogmødet mellem synsbranchen og Færdselsstyrelsen den 7. september 2009. Pkt. 3 og 4 er henlagt til drøftelser i arbejdsgruppen frem til en samlet indstilling senest den 1. februar 2010.

Repræsentanter for synsvirksomhederne besluttede i fællesskab at udarbejde et oplæg og har på et arbejds møde den 11. august 2009 drøftet mulighederne for tilpasning af tilsyns-

resultaterne således, at det bedre fremgår, på hvilket grundlag et utilfredsstillende tilsynsresultat er opstået.

Arbejdsgruppen har på sit andet møde den 18. august 2009 drøftet oplægget og gruppen har opnået enighed om følgende indstilling til dialogmødet:

- A. Det anbefales at bevare tilsynsresultaterne ”A, tilfredsstillende” og ”B, anmærkninger”.
- B. Det anbefales at opdele det nuværende tilsynsresultat ”C, ikke tilfredsstillende” i fem underkategorier.
- C. Det anbefales at offentliggøre de enkelte tilsynsresultater på Færdselsstyrelsens hjemmeside.
- D. Det anbefales ikke at samle tilsynsresultater til en generel bedømmelse af virksomheden i form af en ”smiley”.
- E. Det anbefales ikke at fremsætte krav om ophængning af tilsynsrapporterne på (om)synsstedet.

Ad A, tilsynsresultat A og B.

De nuværende tilsynsresultater A og B fungerer tilfredsstillende og er enkle at beskrive for kunder. Resultaterne er godt indarbejdet i branchen og anbefales derfor opretholdt.

Ad B, tilsynsresultat C.

Såvel synsvirksomhederne som Rigsrevisionen har anbefalet, at det nuværende tilsynsresultat ”C, ikke tilfredsstillende” bliver differentieret således, at det umiddelbart vil være muligt at konstatere, hvor alvorlig en konkret forseelse ved syn har været. Arbejdsgruppen er enig og vil anbefale Færdselsstyrelsen at opdele tilsynsresultatet ”C” i følgende fem grupper:

CP: Giver i tilfælde af, at virksomheden har undladt at foretage obligatoriske kontroller på køretøjer anført i Vejledning om syn af køretøjer, synsbekendtgørelsen eller via meddelelser om køretøjers indretning og udstyr. Eksempelvis undladelse af bremsemåling, miljømåling, kontrol af stelnummer, eller spejlindstilling på tunge køretøjer.

CF: Gives for køretøjstekniske fejl, der er overset ved (om)syn, og som er af færdselssikkerhedsmæssig betydning, og som hver især isoleret set ville medføre synsresultatet ”køretøjet kan godkendes efter omsyn” (og at køretøjet med fejlen(e) ved omsynsvirksomheder ikke ville kunne godkendes ved omsyn). Eksempelvis oversete fejl ved bremses, styretøj og bærende elementer, eller forkert bedømte reparationer.

CM: Gives for køretøjstekniske fejl, der er overset ved (om)syn, og som er af væsentlig betydning for miljøet, og som hver især isoleret set ville medføre synsresultatet ”køretøjet kan godkendes efter omsyn” (og at køretøjet med fejlen(e) ved omsynsvirksomheder ikke ville kunne godkendes ved omsyn). Eksempelvis oversete fejl ved motorstyring, udstødning og støjdemning, forkert bedømmelse af miljømåling.

CU: Gives i tilfælde af, at virksomheden har stillet uretmæssige krav mod fremstiller i forbindelse med (om)syn, således at retssikkerheden er tilsidesat. Resultatet anvendes for såvel køretøjstekniske som administrative forhold. Eksempelvis for uberettiget krav om udskiftning af dele anført som fejlbehæftede ved syn, uberettiget krav om fremlæggelse af dokumentation eller uberettiget krav om fremstilling til omsyn i en synsvirksomhed.

CA: Gives for fejlagtig håndtering af administrative forhold, der er beskrevet i bekendtgørelser og Vejledning om syn af køretøjer, og som ikke er obligatoriske køretøjskontroller, eller for fejl og mangler ved teknisk måleudstyr. Eksempelvis accept af forkert synsgrundlag, mangelfuldt udfyldte blanketter, defekt bremserrullefelt eller manglende, krævet udstyr eller manglende adgang eller kendskab til bestemmelser.

For alle tilsynsresultater gælder, at de hver især skal afgives på stedet under tilsynet, men tillige efterfølgende vurderes af Færdselsstyrelsen i forhold til forseelsens alvor og efterfølgende gradueres til niveau 1, 2 eller 3.

- Niveau 1 svarer til det nuværende niveau C1, hvor virksomheden i et tilsynsbrev anmodes om at bringe forholdet i orden og sikre sig mod gentagelser.
- Niveau 2 svarer til det nuværende C2, hvor virksomheden anmodes om at oplyse, hvordan man agter at sikre sig mod gentagelser.
- Niveau 3 svarer til det nuværende C3, hvor virksomheden tildeles en advarsel efter partshøring.

Ovenstående tilsynsresultater er opstillet efter faldende valeur, dvs. de alvorligste forseelser som hovedregel henhører under resultat CP, dernæst CF, CM og CU med oftest samme valeur, og sidst CA som den mindst alvorlige gruppe. Når tilsynsresultat CP er nævnt først som den mest alvorlige overtrædelse, er det begrundet i, at gennemførelse af obligatoriske målinger er basal viden for samtlige (om)synsmedarbejdere, og undladelse af obligatoriske kontroller kan sidestilles med bevidst snyd med (om)syn.

Arbejdsgruppen overlader til Færdselsstyrelsen at navngive de fem tilsynsgrupper hensigtsmæssigt.

Det er en forudsætning for gennemførelse af ændringen, at tilsynsrapporten revideres tilsvarende. Endvidere indstiller arbejdsgruppen til Færdselsstyrelsen, at der på tilsynsrapporten indrettes et afkrydsningsfelt, hvori (om)synsmedarbejderen kan angive, at vedkommende ikke er enig i tilsynsresultatet.

Ad C, offentliggørelse af tilsynsresultater.

Arbejdsgruppen har overvejet mulige fordele og ulemper ved en offentliggørelse af tilsynsresultater på internettet/Færdselsstyrelsens hjemmeside.

Fordele:

- Større åbenhed i den offentlige forvaltning
- Den retskafne borger kan bedømme (om)synsstedets faglige niveau og kvalitet og vælge ud fra sine behov
- Der skabes en konkurrence blandt virksomhederne om at figurere med de bedste tilsynsresultater
- Det må forventes, at pressens dækning og behandling af tilsynsresultater bliver mere tilfredsstillende

Ulemper:

- Der stilles store krav til opdatering af oversigten for at sikre et korrekt udvisende at den reelle situation
- Der er risiko for, at der kan spekuleres i at få foretaget (om)syn i virksomheder med dårlige tilsynsresultater i den tro, at en godkendelse er nemmere at opnå dér

- Et enkelt dårligt tilsynsresultat vil stille den konkrete virksomhed i et dårligt lys over for publikum i perioden frem til det første efterfølgende, tilfredsstillende tilsyn (såfremt borgeren alene ser på det seneste tilsyn)

Arbejdsgruppen har vurderet, at fordelene samlet set vejer tungest og anbefaler derfor en offentliggørelse af tilsynsresultaterne. Det er gruppens vurdering, at tilsynsresultater givet inden for de seneste 12 måneder vil være relevante. Offentliggørelsen bør ske i skematisk form og med alle tilsynsresultater anført, sammen med tilsynsdatoer.

Det antages at være en forudsætning for gennemførelse af projektet, at Færdselsstyrelsen anvender et passende elektronisk værktøj, der sikrer en automatisk opdatering af alle tilsyn på hjemmesiden, idet en manuel indtastning anses at være utilstrækkeligt sikker og for tidskrævende. Arbejdsgruppen advarer mod anvendelse af manuelle løsninger, der ikke sikrer en entydig og til stadighed opdateret liste.

Ad D, anvendelse af ”smiley”

Arbejdsgruppen finder det ikke hensigtsmæssigt at sammenfatte et antal tilsynsresultater i en ”smiley”. Et sammenfattet billede eller en gennemsnitskarakter giver ikke et retvisende billede af de faktiske forhold i virksomheden. Borgeren vil ikke ud fra en ”smiley” alene kunne vurdere, hvad virksomheden i givet fald er blevet kritiseret for, uden at man tillige læser tilsynsrapporterne.

Ad E, krav til ophængning af tilsynsrapporter i virksomheden

Arbejdsgruppen vil ikke anbefale, at det bliver et formelt krav, at tilsynsresultater skal være ophængt synligt for publikum i (om)synsvirksomheder. Gruppen finder, at ophængning af tilsynsrapporter ikke er en sikker angivelse af stedets arbejds kvalitet over for publikum, idet virksomheden kan have en interesse i kun at have den seneste tilfredsstillende rapport ophængt synligt. Borgeren kan således ikke være sikker på at se det seneste tilsynsresultat. Endvidere vil krav om ophængning i praksis kun kunne omfatte den seneste tilsynsrapport og næppe f. eks. et helt års rapporter, og derved mistes det samlede overblik over virksomhedens generelle adfærd. Gruppen anser det for ineffektivt, såfremt Færdselsstyrelsens tilsyn også skulle omfatte kontrol af, at alle tilsynsrapporter er korrekt ophængt.

Endelig peger arbejdsgruppen på, at borgeren i givet fald først får adgang til at vurdere virksomhedens (om)synskvalitet, i det øjeblik borgeren er på adressen. Det er tvivlsomt, om denne information vil få borgeren til i givet fald at køre fra stedet igen og opsøge en konkurrerende virksomhed. Dermed bortfalder ideen med et krav til synlig ophængning af tilsynsrapporter.

Arbejdsgruppen er bekendt med – og anbefaler fortsat – frivillig ophængning af tilsynsresultaterne.